Διδακτική πρόταση: Τα επιρρήματα ως πόροι σχεδιασμού κειμένου

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Γυμνάσιο
Γνωστικό Αντικείμενο	Νεοελληνική Γλώσσα
Ισχύον ΠΣ / Τάξη	Α’
Ισχύον ΠΣ / Κεφάλαιο / Παράγραφος	6η Ενότητα/ Περιβάλλον
Νέο ΠΣ / Τάξη	
Νέο ΠΣ / Θεματικό Πεδίο / Θεματική Ενότητα	Επιρρήματα (λειτουργίες, σημασίες)
Διάρκεια	1 διδακτική ώρα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΜΑ)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (ΝΠΣ)

Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν τα επιρρήματα ως άκλιτα μέρη του λόγου που προσδιορίζουν ρήματα, επίθετα ή άλλα επιρρήματα.
- Να κατηγοριοποιούν τα επιρρήματα με βάση τη σημασία τους (τοπικά, χρονικά, τροπικά, ποσοτικά, βεβαιωτικά κ.λπ.).
- Να συνειδητοποιούν τη μορφολογική εξειδίκευση (π.χ. καταλήξεις -α και -ως) και τις υφολογικές διαφορές τους.
- Να χρησιμοποιούν τα επιρρήματα ως μηχανισμούς για την επίτευξη ακρίβειας και συνοχής στον λόγο τους.

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου ΝΠΣ & του Οδηγού Εκπαιδευτικού (https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon/)

2. Διδακτική Πορεία (βάσει του μοντέλου της ανακαλυπτικής μάθησης)

Φάση	Δραστηριότητες & μεθοδολογία	Πόροι & υλικό
ΦΑΣΗ Ι: Προβληματισμός (10')	Αφόρμηση: Προβολή εικόνας ή σύντομου βίντεο (π.χ. από το «Φωτόδεντρο»). Ζητείται από τους μαθητές/τριες να περιγράψουν μια δράση (π.χ. «Πώς τρέχει ο αθλητής;», «Πότε ξεκίνησε ο αγώνας;»). Καταγραφή των λέξεων (π.χ. γρήγορα, χθες, εκεί) στον πίνακα. Συζήτηση: Τι προσθέτουν αυτές οι λέξεις στο νόημα του ρήματος;.	Ψηφιακό σχολείο, βιβλίο μαθητή (Ενότητα 6).
ΦΑΣΗ ΙΙ: Διεξαγωγή δραστηριοτήτων (25')	1. Επεξεργασία αυθεντικού κειμένου: Οι μαθητές/τριες εντοπίζουν επιρρήματα σε ένα άρθρο από το διαδίκτυο. 2. Σημασιολογική ταξινόμηση: Χρήση πίνακα από το πολλαπλό βιβλίο για την κατάταξη των επιρρημάτων (τόπος, χρόνος, τρόπος, ποσό). 3. Μορφολογική παρατήρηση: Σύγκριση επιρρημάτων σε -α και -ως (π.χ. απλά vs απλώς). Συζήτηση για το πώς η επιλογή επηρεάζει το ύφος (επίσημο/λόγιο vs καθημερινό).	Πολλαπλό Βιβλίο (24 Γράμματα - σελ. 99-100, ΕΚΠΑ – σελ.105-106), Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα.
ΦΑΣΗ ΙΙΙ: Αποτίμηση	Εφαρμογή: Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν κενά σε	Φύλλο

& ανατροφοδότηση (10')	ένα κείμενο από το οποίο έχουν αφαιρεθεί τα επιρρήματα, προσπαθώντας να αποκαταστήσουν το νόημα. Αυτοαξιολόγηση: Συμπλήρωση «δελτίου εξόδου» με ερώτηση: «Ποιο επίρρημα θα χρησιμοποιούσες για να χαρακτηρίσεις το σημερινό μάθημα;».	εργασίας, δελτίο εξόδου.

3. Αξιολόγηση επίτευξης ΠΜΑ

Η επίτευξη των στόχων ελέγχεται μέσω επιλεγμένων εφαρμογών:

1.Άσκηση αντικατάστασης: Αντικατάσταση περιφραστικών προσδιορισμών με μονολεκτικά επιρρήματα (π.χ. με απλότητα → απλά).

2.Δραστηριότητα μετασχηματισμού: Μετατροπή ενός κειμένου από καθημερινό ύφος σε επίσημο, αλλάζοντας τις καταλήξεις των επιρρημάτων.

3.Παιχνίδι αντιστοίχισης: Χρήση καρτών (λεξική τάξη vs σημασιολογικός ρόλος) στο πλαίσιο της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας.

4. Ανάθεση εργασίας

Δημιουργική γραφή με ψηφιακά εργαλεία:

•«Γράψτε μια σύντομη ανάρτηση (50-60 λέξεις) για το ιστολόγιο του σχολείου σας σχετικά με μια αγαπημένη σας δημιουργική δραστηριότητα. Χρησιμοποιήστε τουλάχιστον ένα τοπικό, ένα χρονικό και δύο τροπικά επιρρήματα για να κάνετε την περιγραφή σας ζωντανή».

•Πρόσθετη επιλογή: Δημιουργήστε ένα συννεφόλεξο (word cloud) με το εργαλείο Wordart, χρησιμοποιώντας επιρρήματα που εκφράζουν τα συναισθήματά σας για το περιβάλλον.

•Ερευνητική δράση: Αναζητήστε στο Λεξικό της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (ή στο Αντίστροφο Λεξικό της Πύλης) τρία επιρρήματα που χρησιμοποιούνται σε «επίσημο επίπεδο ύφους» και εντάξτε τα σε δικές σας προτάσεις.

Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.):

- 24 Γράμματα, σελ. 101 (ΨΜΑ).
- 24 Γράμματα, Τετράδιο Εργασιών, σελ. 44, Συνοχή κειμένου - άσκηση συμπλήρωσης κενών.
- ΕΚΠΑ, Τετράδιο Εργασιών, σελ. 41, Δραστηριότητα για τον σχηματισμό των επιρρημάτων (ΨΜΑ).
- ΕΚΠΑ, Τετράδιο Εργασιών, σελ. 41, Δραστηριότητες α και γ.